

Onze defensie.

DOOR

W. COOL, *Luitenant-Kolonel van den Generalen Staf.*

(Vervolg van blz. 662).

III. INDEELING DER MILITIE.

Gaan wij thans na, op welke wijze bij de voorgestelde legerorganisatie de indeeling van het jaarlijksch militiecontingent over de verschillende wapens en dienstvakken zou moeten plaats hebben.

Wij zouden de lichtingen bij het Hoofdwapen — om ons hierbij het eerst te bepalen — in 2 gelijke contingenten willen doen opkomen, en wel in het voorjaar en in het najaar. In garnizoensplaatsen van een regiment zouden alsdan 2 bataljons, voorjaars-, de beide andere bataljons najaarslichtingen ontvangen. In garnizoenen van 2 bataljons komt bij één bataljon eene voorjaars-, bij het andere eene najaarslichting op; in de — zeer enkele — met slechts één bataljon verkrijgen 2 compagnieën de voorjaars-, de 2 andere de najaarslichting. Op deze wijze wordt voorkomen, dat door verdeelde opkomst bij de tactische onderdeelen zelf, de sterkte der gelijktijdig bij de compagnieën te oefenen dienstplichtigen te gering zou worden en bij deze tweemaal per jaar de recrutenopleiding zou moeten plaats hebben.

De dienstplichtigen, die $8\frac{1}{2}$ maand voor eerste-oefening onder de wapenen moeten blijven, komen aldus met 1 April en 1 October, de 6-maanders $2\frac{1}{2}$ maand later, resp. met 1 Juni en 1 December op.

Derhalve:

de eene helft	$8\frac{1}{2}$ -maanders	van	1 April—half December,
"	"	"	6-maanders " half Juni—half December,
"	andere	"	$8\frac{1}{2}$ -maanders " 1 October—half Juni,
"	"	"	6-maanders " half Dec.—half Juni.

Wanneer dus met 1 October de najaarslichting van de $8\frac{1}{2}$ -maanders opkomt, heeft de voorjaarslichting nog $2\frac{1}{2}$ maand te dienen; als deze met groot verlof vertrekt, is intusschen de najaarslichting van de $8\frac{1}{2}$ -maanders zoover geoefend, dat zij zoo noodig tot bewaring der binnenslandsche rust kan optreden. Evenzoo blijft bij opkomst van de voorjaarslichting met 1 April de najaarslichting nog $2\frac{1}{2}$ maand onder de wapenen, op welk tijdstip de eerste genoegzaam geoefend kan zijn.

Bij de 6-maanders sluit de dienstdag der beide lichtingen juist aan elkaar.

Mocht later, bij uitbreiding van het militair vóóronderricht, deze categorie zulk eene overwegende sterkte verkrijgen, dat — in den tijd, dat deze nog niet voldoende geoefend is om tot bewaring der rust op te treden — het onder de wapenen zijnde aantal $8\frac{1}{2}$ -maanders daarvoor te kort zou schieten, dan zal de opkomst der militie, in plaats van over 2, over 3 gedeelten moeten worden verdeeld. De oefeningstijd der 6-maanders schiet alsdan telkens 2 maanden over elkaar. Tot deze splitsing der opkomst in drieën zal men mede moeten overgaan, wanneer later de categorie der 4-maanders meer van belang mocht worden.

Bleek verder na verloop van eenigen tijd, dat de eene periode beter oefenseizoen opleverde dan de andere, zoodat b. v. de geoefendheid van de bataljons van de voorjaars- of najaarslichtingen verschilde, dan kon natuurlijk omruiling in periode plaats hebben.

Hoofdzak is intusschen, dat gedurende het geheele jaar werkelijk geoefend kan worden; *de noodige exercitieloodsen mogen dus nergens ontbreken.*

Bij opkomst der lichtingen voor herhalingsoefeningen of bij concentratie van troepen in oefeningskampen, konden deze loodsen — daartoe verplaatsbaar te maken — e. q. ook in gebrek aan logies voorzien.

Bij de indeeling van de miliciens over de beide opkomstperioden wordt zooveel mogelijk met hunne bijzondere belangen rekening gehouden.

De jaarlijksche perioden, waarin bij de bataljons geen jonge miliciens onder de wapenen zijn, worden, voor zoover niet door herhalingsoefeningen ingenomen, behalve tot het geven van verloven aan officieren en kader, benut voor kader-oefening en instructie van het blijvend gedeelte.

Welke sterkte aan dienstplichtigen verkrijgen nu de verschillende wapens en dienstvakken volgens onze voorstellen?

Infanterie.

Diensttijd bij het leger 5 jaar. De 5de lichting te bestemmen voor aanvulling en tot reserve-compagnieën en -bataljons. Het doel moet toch zijn, *al dadelijk* zooveel mogelijk troepen tegenover den vijand te brengen. Geen beschikbaar geoefend man mag achtergehouden worden. Mocht het dus bij mobilisatie gelukken weinig of geen verliezen bij de opkomst der miliciens te lijden, dan ware onmiddellijk met de 5de lichting uit elke compagnie ééne reserve-sectie, uit elk bataljon ééne reserve-compagnie, uit het regiment één reserve-bataljon te formeeren. De divisie zou alsdan met 15, in plaats van met 12 bataljons kunnen uitrukken.

Ook afzonderlijke afdeelingen wielrijders zouden uit het overcompleet aan dienstplichtigen zijn te vormen en aan de divisieën toe te voegen; het spreekt vanzelf, dat dit alles in vreedetijd moet zijn voorbereid. ¹⁾

¹⁾ Onder de middelen om onze divisieën verder zooveel mogelijk te versterken, zou ook de toevoeging van mitrailleur-afdeelingen in aanmerking komen. Eene indeeling van deze bij het onderdeel (bataljon) van de brigade of divisie, waartoe zij in vreedetijd behooren — als b. v. in Engeland, waar elke infanterie-

De aanvulling van verliezen voor den vijand zou verder uit niet voor andere doeleinden aangewezen afdeelingen van den gewapenden landstorm moeten geschieden, waarover intusschen later.

Bij elke compagnie jaarlijks in te deelen circa 65 dienstplichtigen (naarmate van de grootte van het contingent), waardoor de sterkte van deze: 3.6 (verloop van 4 lichtingen, zie bijlage A, blz. 620) $\times 65 = 234$ wordt.

Voor de 6 divisieën, elk van 3 regimenten à 4 bataljons, ieder van 4 compagnieën, of te zamen 288 compagnieën, zijn dus noodig: $288 \times 65 = 18.720$ dienstplichtigen.

Opkomst, als boven, in 2 gelijke helften.

Herhalingsoefeningen voor niet langer dan 2 maanden, verdeeld over ten hoogste drie perioden.

Cavalerie.

Wegens den langen duur van den eerste-oefeningstijd wordt de diensttijd in het leger één jaar verkort, dus op 4 jaar gebracht. Daar steeds onmiddellijk met het onder de wapenen zijnde personeel moet kunnen worden uitgerukt, de opkomst der met groot verlof zijnde miliciens dus niet kan worden afgewacht, houdt, als boven reeds aangegeven, de organisatie der eskadrons hiermede rekening, en is ter tegeemoetkoming in een eventueel tekort aan vrijwilligers, het jaarlijks per eskadron in te deelen aantal dienstplichtigen van 35, als bij de tegenwoordige formatie, op 50 gebracht. ¹⁾

Voor de 3 regimenten, elk van 6 eskadrons, wordt dit derhalve $3 \times 6 \times 50 = 900$ dienstplichtigen.

Rekenende, dat de wettelijke bevoegdheid, tot het verlengen van den eerste-oefeningstijd, op alle dienstplichtigen bij de cavalerie wordt toegepast, zullen alsdan per eskadron steeds 1.85 (bijlage A, als boven) $\times 50 = 92$ dienstplichtigen onder de wapenen zijn. Aannemende, dat de opkomst, evenals thans, in 2 gedeelten plaats vindt, zal steeds onmiddellijk met $1\frac{1}{2}$ geoefende lichting of $42 + 25 = 67$ miliciens kunnen worden uitgerukt.

De 3de en 4de lichting gaan over naar de depots. ²⁾

en cavaleriebrigade eene afdeeling mitrailleurs telt — komt ons intusschen niet wenschelijk voor. Daar het eene troepenkorps mitrailleurs in veel hoogere mate zal noodig hebben dan het andere — de troepen voor de kustverdediging b.v. zullen niet ruim genoeg ervan voorzien kunnen worden — en de bestemming niet altijd vooruit is vast te stellen, zullen de afdeelingen te velde onder de hoogere commando's moeten staan. Zie hierover o.a. „Die Verwendung der Maschinengewehre im Feldkriege” (Maart- en Aprilnummer, Oest. Mil. Zeitschr. 1903).

¹⁾ Het eenige organiek verschil tusschen de 6 eskadrons, aan de divisieën toe te voegen, en die der cavalerie-brigade bestaat hierin, dat de eerste voor het leveren der ordonnansen circa 30 vrijwilligers sterker moeten zijn.

²⁾ Wegens de groote verliezen, die dit wapen — en dit zelfde geldt ook voor de Rijdende artillerie — al dadelijk in den aanvang van den oorlog zal lijden, is deze groote sterkte zeer gewenscht.

Herhalingsoefeningen voor niet langer dan ééne maand, verdeeld over ten hoogste twee perioden.¹⁾

Bereden artillerie.

Rijdende artillerie.

Voor deze geldt, wat den duur van den diensttijd en den eisch tot het onmiddellijk gereed zijn betreft, het zelfde als boven voor de cavalerie is opgemerkt. Het volgens de tegenwoordige organisatie benoodigd getal miliciens — 116 per batterij — moet dus door de 2 onder de wapenen zijnde lichtingen worden verkregen. Elke lichting zal dus 60 of voor beide batterijen (van 6 stukken, dan wel voor drie van 4) 120 dienstplichtigen moeten bedragen.

De 3de en 4de lichting gaan over naar de depots.

Herhalingsoefeningen, als bij de cavalerie.

Veldartillerie.

Op de zelfde gronden, als boven voor de cavalerie, wordt de diensttijd bij het leger op slechts 4 jaar gesteld. Daar hierbij echter de opkomst der met groot verlof zijnde miliciens kan worden afgewacht, mag er — aannemende, dat de oudste jaarklasse voor de depots wordt bestemd — op 3 lichtingen, tot het verkrijgen der organieke sterkte, gerekend worden. Volgens de tegenwoordige organisatie zijn per batterij (van 6 stukken) 120 miliciens ingedeeld. Deze sterkte aanhoudende, zou dus de lichting uit 44 dienstplichtigen (44×2.74 — zie de bijlage A — = 120) moeten bestaan.

Voor de 6 regimenten van 6 batterijen van aanvankelijk 4 stukken — overeenkomende, wat de dienstplichtigen aangaat, met 4 regimenten van 6 batterijen van 6 stukken volgens de tegenwoordige formatie — zijn dus noodig $4 \times 6 \times 44 = 1056$ dienstplichtigen.

Herhalingsoefeningen, als bij de cavalerie.

Treinafdeelingen.

Diensttijd bij het leger 5 jaar. De 5de lichting te bestemmen voor aanvulling en depots. De eerste-oefeningstijd behoeft niet langer dan één jaar te bedragen. Laat men toch, de dienstplichtigen in 2 gedeelten opkomen, b.v. met October en met April, dan kan steeds een voldoende geoefend gedeelte voor de verschillende legerdiensten gereed zijn, terwijl het andere gedeelte nog in opleiding is (gedurende een half jaar).

Evenals thans, per afdeeling een getal van 275 dienstplichtigen aannemende, zouden hierbij dus jaarlijks 77 miliciens ($3.6 \times 77 = 277$) moeten worden ingedeeld, waarbij intusschen nog niet op de in tweeën gesplitste opkomst is gerekend.

¹⁾ Ofschoon de wettelijke bevoegdheid tot dit oproepen zou moeten blijven bestaan, om in bijzondere gevallen te kunnen worden toegepast, zal deze opkomst in den regel gedurende den verderen, slechts korten diensttijd in het leger niet behoeven plaats te hebben. Wel intusschen later bij de landweer.

Aangezien thans bij eene jaarlijksche opkomst van 55 man per lichting in den dienst wordt voorzien, mag aangenomen worden, dat met het dubbele van deze sterkte of 110 man, ongeveer overeenkomende met $1\frac{1}{2}$ maal de berekende sterkte, bij de gesplitste opkomst kan worden volstaan. ¹⁾

Bij elke der 6 divisiën eene dergelijke afdeeling indeelende, wordt dus de totale jaarlijks te lichten sterkte $6 \times 110 = 660$ man.

Herhalingsoefeningen voor niet langer dan ééne maand, verdeeld over hoogstens twee perioden.

Vestingartillerie.

Diensttijd bij het leger 5 jaar. De oudste lichting te bestemmen voor aanvulling. Wordt hierdoor de organieke sterkte der compagnieën overschreden, dan vormt dit geen bezwaar. Integendeel! Evenmin als bij de infanterie, behoeft één man voor de depots te worden achtergehouden; de aanvulling van verliezen kan ook bij dit wapen uit den landstorm geschieden.

Volgens de tegenwoordige formatie, telt elke compagnie 150 dienstplichtigen. Verdeeld over 4 lichtingen, zou elke dezer 42 man ($42 \times 3.6 = 151$) vereischen.

Intusschen komt deze sterkte te gering voor, al zal zeker bij eene rationeele dislocatie op eene aanvulling met het overgrootste deel der 5de lichting mogen gerekend worden. Beter schijnt het intusschen al dadelijk op rond 55 man per compagnie te rekenen (de lichting van dit jaar bedraagt 54 man), waardoor de sterkte der compagnie aan dienstplichtigen (4 jaarklassen) $3.6 \times 55 = 198$ man zou bedragen.

Voor de 4 bestaande, dan wel voor de 2 regimenten vestingartillerie benevens de beide bataljons kustartillerie, volgens het boven bij de legerorganisatie voorgestelde, ad te zamen 40 compagnieën zijn dus noodig: $40 \times 55 = 2200$ dienstplichtigen.

Opkomst in 2 gedeelten met April en October. Eerste-oefeningstijd, als bij de infanterie, $8\frac{1}{2}$ maand, voor de vóórgеоefenden 6 maanden.

Herhalingsoefeningen, als bij de infanterie.

Pantserfortartillerie.

Diensttijd bij het leger 5 jaar. De 5de lichting voor aanvulling, als boven. Volgens de tegenwoordige formatie telt elk der 4 compagnieën van het bataljon 110 dienstplichtigen. Verdeeld over 4 lichtingen, zijn dus per compagnie 31 ($3.6 \times 31 = 112$) miliciens noodig. Bij het batal-

¹⁾ Mocht hieraan toch nog te kort komen, als bij herhalingsoefeningen op uitgebreide schaal het geval zou kunnen zijn, dan wordt hiertoe in de eerste plaats de voor herhalingsoefening opgekomen oudere lichting bestemd, zoo noodig nog versterkt door bij de landweer voor herhalingsoefening opgekomen cavalerie.

jon dus in te deelen $4 \times 31 = 124$ man. Eerste-oefeningstijd $8\frac{1}{2}$ maand, opkomst in 2 gedeelten.

Herhalingsoefeningen, als bij de infanterie.

Korps technische troepen.

Diensttijd bij het leger 5 jaar. De 5de lichting voor aanvulling, als boven. Bij de 9 compagnieën van het tegenwoordige Korps Genietroepen (de 10de of school- en depotcompagnie neemt geen miliciens op) zijn dit jaar 425 dienstplichtigen of gemiddeld 47 per compagnie, bij de beide compagnieën van het korps Pontonniers 95, dus per compagnie 48, bij de beide compagnieën van het korps Torpedisten 79, dus per compagnie 40 dienstplichtigen ingedeeld. Zeker zal dus niet te weinig gerekend worden, wanneer hieronder gemiddeld voor elke compagnie 50 dienstplichtigen worden bestemd. ¹⁾ Het aantal dienstplichtigen bedraagt hierdoor per compagnie, zonder de aanvulling der 5de lichting, 180.

Voor het geheele korps zullen dus benoodigd zijn:

Voor de 12 compagnieën veldpioniers	$12 \times 50 = 600$	dienstplichtigen.
" " 4 " vesting "	$4 \times 50 = 200$	"
" " 3 " pontonniers	$3 \times 50 = 150$	"
" " 2 " spoorweg- en		
spoorweg expl.-afdeeling te rekenen	$2 \times 50 = 100$	"
Voor de 2 compagnieën telegraafpioniers	$2 \times 50 = 100$	"
" " 2 " torpedisten	$2 \times 50 = 100$	"
verder voor varenden trein, luchtvaart-		
afdeeling, enz. nog te rekenen	50	"
	te zamen 1300	"

Eerste-oefeningstijd gemiddeld $8\frac{1}{2}$ maand ²⁾, opkomst in 2 gedeelten. Herhalingsoefeningen, als bij de infanterie.

Hospitaalsoldaten.

Diensttijd 5 jaar. De 5de lichting voor aanvulling. Bij elk der 6 divisies ééne compagnie, bestaande uit 195 miliciens. Verdeeld over 4 lichtingen, per compagnie dus in te deelen 55 dienstplichtigen ($3.6 \times 55 = 198$).

Voor de 6 compagnieën dus noodig: $6 \times 55 = 330$ dienstplichtigen.

Eerste-oefeningstijd 7 maanden, waarvan ééne maand voor recrutenoopleiding. Opkomst in 2 gedeelten.

Herhalingsoefeningen voor niet langer dan één maand, verdeeld over hoogstens twee perioden.

¹⁾ Iets minder dus dan bij de compagnieën vestingartillerie. Bij de technische troepen mag echter zeker op meer vrijwilligers gerekend worden.

²⁾ Gemiddeld $8\frac{1}{2}$ maand. Een deel der technische troepen, als b.v. de torpedisten zal wat langer voor eerste-oefeningstijd onder de wapenen moeten blijven, een ander deel als de vestingtelegraphisten kan bij gebleken voldoende bekwaamheid met korter (6 maanden) volstaan.

Administratietroepen.

Diensttijd 5 jaar. De 5de lichting voor aanvulling. Hiervoor te rekenen rond 100 dienstplichtigen. Eerste-oefeningstijd 7 maanden, waarvan ééne maand voor recrutenopleiding. Opkomst in 2 gedeelten.

Herhalingsoefening wordt niet noodig geoordeeld.

Recapituleerende zijn dus noodig:

Voor de infanterie	18.720 dienstplichtigen.
" " cavalerie	900 "
" " rijdende artillerie	120 "
" " veldartillerie	1.056 "
" " treinafdeelingen	660 "
" " vestingartillerie	2.200 "
" " pantserfortartillerie	124 "
" het korps technische troepen	1.300 "
" de hospitaalsoldaten	330 "
" " administratietroepen	100 "
	25.510 "

De overigen, behalve voor de zeemilitie, te bestemmen voor militaire werkers, dat zijn dus $26.500 - 600 - 25.510 = 390$ dienstplichtigen. Diensttijd 5 jaar. Opkomst in 2 gedeelten. Eerste-oefeningstijd 7 maanden, waarvan ééne voor recrutenopleiding.

Herhalingsoefening komt niet noodig voor.

Zien wij thans, hoeveel dienstplichtigen voor eerste-oefening in de verschillende maanden van het jaar onder de wapenen zijn.

Wij zullen hierbij aannemen, dat bij de bereden wapens, met uitzondering van den trein, *alle* dienstplichtigen en bij den trein alleen het dienstplichtig kader, te stellen op 10°/_o, zes maanden voor het blijvend gedeelte worden aangewezen. Ook voor de onbereden wapens zal voor kadervorming op een verlengd verblijf (van 4 maanden) voor circa 10°/_o der dienstplichtigen gerekend worden.

Wij zijn namelijk, om ons wederom alleen bij het Hoofdwapen te bepalen, boven van de onderstelling uitgegaan, dat aan militiekader noodig zou zijn: per compagnie 2 militie-officieren, 8 militie-sergeanten en 16 militie-korporaals of soldaten 1ste klasse, totaal dus 26 per compagnie, waartoe dus in 4 lichteningen, gerekend op het verloop en eenige reserve, 8 man per lichting voor kader moeten worden opgeleid ($8 \times 3.6 = 28.8$). Op eene sterkte van 65 man per lichting bedraagt dit ruim 12°/_o. Voor een deel dezer zal echter, als vroeger opgemerkt, de kaderopleiding niet in de kazerne behoeven te geschieden.

Eindelijk willen wij nog aannemen, dat over eenige jaren bij verdere krachtige aanmoediging van hooger hand van het voorbereidend militair onderricht — en van het gymnastisch onderricht op de scholen! —

de helft van de lichting bij de infanterie en vestingartillerie uit $8\frac{1}{2}$ -,
de andere helft uit 6-maanders zal kunnen bestaan.

Bij de *Infanterie* komen dus op:

met 1 April 4680 $8\frac{1}{2}$ -maanders { 9360; hiervan vertrekken:
" half Juni 4680 6- " }

met half December 8424 { 9360;
en vier maanden later, met half April d.a.v. 936 }

met 1 October 4680 $8\frac{1}{2}$ -maanders { 9360; hiervan vertrekken:
" half December 4680 6- " }

met half Juni 8424 { 9360.
en vier maanden later, met half October 936 }

Bij de *Cavalerie*, *Rijdende artillerie* en *Veldartillerie* zijn steeds 2
lichtingen onder de wapenen, derhalve:

bij de cavalerie 1800 man;

" " rijdende artillerie 240 " ;

" " veldartillerie 2112 " .

Bij de *Treinafdeelingen*:

ééne lichting het geheele jaar door, en wel:

de helft, 330 man, van 1 April — 1 April d.a.v. en bovendien
voor kader 33 man tot 1 October d. a. v.

de andere helft, 330 man, van 1 October — 1 October d. a. v.
en bovendien voor kader 33 man tot 1 April d. a. v.

Bij de *Vestingartillerie*.

met 1 April 550 $8\frac{1}{2}$ -maanders { 1100; hiervan vertrekken:
" half Juni 550 6- " }

met half December 990 { 1100;
" " April d.a.v. 110 }

met 1 October 550 $8\frac{1}{2}$ -maanders { 1100; hiervan vertrekken:
" half December 550 6- " }

met half Juni 990 { 1100.
" " October 110 }

Bij de *Pantserfortartillerie*:

met 1 April 62 $8\frac{1}{2}$ -maanders; hiervan vertrekken:

met half December 56 { 62;
" " April d.a.v. 6 }

met 1 October 62 $8\frac{1}{2}$ -maanders; hiervan vertrekken:

met half Juni 56 { 62.
" " October d.a.v. 6 }

Bij het *Korps technische troepen*: ¹⁾

met 1 April 650 8½-maanders; hiervan vertrekken:

met half December 585 { 650;
 „ „ April d. a. v. 65 {

met 1 October 650 8½-maanders; hiervan vertrekken:

met half Juni 585 { 650.
 „ „ October d. a. v. 65 {

Bij de *Hospitaalsoldaten*:

met 1 April 165 7-maanders { 330;
 „ 1 October 165 7- „ {

deze vertrekken resp. met 1 November en 1 Mei.

Bij de *Administratietroepen*:

van 1 April — 1 November 50 man { 100.
 „ 1 October — 1 Mei 50 „ {

Bij de *Militaire werkers*:

van 1 April — 1 November 195 man { 390.
 „ 1 October — 1 Mei 195 „ {

(Zie den *Recapitulatiestaat op de volgende bladzijden*.)

¹⁾ Daar de eerste-oefeningstijd bij enkele onderdeelen 12 maanden, bij andere slechts 6 maanden bedraagt, als boven opgemerkt, is de hier gevolgde indeeling niet geheel juist; het verschil is echter zóó gering, dat dit niet afzonderlijk behoeft aangegeven te worden.

Recapituleerende, zijn dus voor eerste-oefening en k

	In de m						1ste h
	Januari.	Februari.	Maart.	April.		Mei.	
				1ste helft.	2de helft.		
Infanterie	936	936	936	4680	4680	4680	4680
1ste helft.....				936			
2de helft.....	9360	9360	9369	9360	9360	9360	9360
Cavalerie.....	1800	1800	1800	1800	1800	1800	1800
Rijdende artillerie.....	240	240	240	240	240	240	240
Veldartillerie	2112	2112	2112	2112	2112	2112	2112
Treinafdeelingen	330	330	330	330	330	330	330
1ste helft.....				33	33	33	33
2de helft.....	330	330	330	330	330	330	330
	33	33	33				
Vestingartillerie.....	110	110	110	550	550	550	550
1ste helft.....				110			
2de helft.....	1100	1100	1100	1100	1100	1100	1100
Pantserfortartillerie.....	6	6	6	62	62	62	62
1ste helft.....				6			
2de helft.....	62	62	62	62	62	62	62
Korps technische troepen.....	65	65	65	650	650	650	650
1ste helft.....				65			
2de helft.....	650	650	650	650	650	650	650
Hospitaalsoldaten							
1ste helft.....				165	165	165	165
2de helft.....	165	165	165	165	165		
Administratietroepen							
1ste helft.....				50	50	50	50
2de helft.....	50	50	50	50	50		
Militaire werkers.....							
1ste helft.....				195	195	195	195
2de helft.....	195	195	195	195	195		
Te zamen.....	17544	17544	17544	23896	22221	21811	21811

feni en kadervorming onder de wapenen:

ei.	le maanden									
	Juni.		Juli.	August.	Sept.	October.		Nov.	December.	
	1ste helft.	2de helft.				1ste helft.	2de helft.		1ste helft.	2de helft.
380	4680	9360	9360	9360	9360	9360	9360	9360	9360	936
360	9360	936	936	936	936	4680 936	4680	4680	4680	9360
300	1800	1800	1800	1800	1800	1800	1800	1800	1800	1800
240	240	240	240	240	240	240	240	240	240	240
212	2112	2112	2112	2112	2112	2112	2112	2112	2112	2112
330	330	330	330	330	330	330	330	330	330	330
33	33	33	33	33	33	330	330	330	330	330
330	330	330	330	330	330					
						33	33	33	33	33
50	550	1100	1100	1100	1100	1100	1100	1100	1100	110
00	1100	110	110	110	110	550 110	550	550	550	1100
62	62	62	62	62	62	62	62	62	62	6
62	62	6	6	6	6	62 6	62	62	62	62
50	650	650	650	650	650	650	650	650	650	65
50	650	65	65	65	65	650 65	650	650	650	650
5	165	165	165	165	165	165 165	165 165	165	165	165
0	50	50	50	50	50	50 50	50 50	50	50	50
5	195	195	195	195	195	195 195	195 195	195	195	195
1	21811	17544	17544	17544	17544	23896	22221	21811	21811	17544

Vergelijken wij nu het voorgestelde met het tegenwoordige stelsel van militie- en legervorming, dan blijkt:

dat het in den aanvang met de wijziging vooropgestelde doel, ten allen tijde eene voldoende krijgsmacht onder de wapenen te hebben, geschikt tot handhaving der binnenlandsche rust, als bereikt mag worden beschouwd.

In plaats toch van enkele maanden van het jaar slechts over een maximum van 7500 dienstplichtigen te kunnen beschikken ¹⁾ — een cijfer, dat wel is waar in eene bepaalde periode zal zijn te vermeerderen, maar slechts ten koste van eene evenredige vermindering in eene andere — zijn bij onze voorstellen in de ongunstigste maanden toch nog steeds ruim 17.500 dienstplichtigen onder de wapenen.

Dit resultaat wordt verkregen door het in twee perioden voor eerste-oefening laten opkomen van het aanmerkelijk, tot nagenoeg algemeen dienstplicht uitgebreide militiecontingent, tegenover welke *vermeerdering van den druk voor het algemeen* eene belangrijke *vermindering van den persoonlijken* druk is bereikt door:

a. beperking van het blijvend gedeelte, bevattende bij de tegenwoordige Militiewet, na aftrek van de dienstplichtigen voor de zeemilitie, bijna 89% van het contingent, of in casu al de dienstplichtigen voor de bereden wapens en circa 80% van die voor de onbereden troepen tot eerstgenoemde categorie en circa 12% voor de dienstplichtigen der onbereden wapens, uitsluitend voor opleiding tot kader bestemd;

b. verlichting van den dienst voor deze laatsten en door het steeds onmiddellijk aansluiten van het verlengd verblijf aan den eerste-oefeningstijd en door de vergunning zich voor de theoretische kennis, voor den graad vereischt, evenals bij het Reservekader ook buiten de kazerne te bekwamen;

c. verkorting van den dienstdienst in het leger van 8 tot 5 jaren bij de onbereden en tot 4 jaren bij de bereden wapens;

d. vermindering van den duur (en het aantal) der herhalingsoefeningen van 3 tot 2 maanden bij de onbereden, en van 2 maanden tot ééne maand bij de bereden wapens;

e. de zekerheid eindelijk, dat de door vóóroefening verkregen militaire bekwaamheid en lichamelijke geoefendheid ook *recht* schenken op verkorting van den eerste-oefeningstijd, die intusschen voor deze categorie van dienstplichtigen van 4 op 6 maanden is gebracht.

Boven deze individueele voordeelen staan echter die, voor de gemeenschap verkregen, n.l.:

¹⁾ Volgens het thans bekend geworden ontwerp-wet tot wijziging der Militiewet (noot 1, blz. 605) zal dit 8000 man bedragen. De ploegsgewijze opkomst vervalt daarbij, genoemd aantal zal dan echter 8 maanden voor blijvend gedeelte onder de wapenen worden gehouden. Zeker worden daardoor de bezwaren van het onderbroken verblijf — behalve bij de 4-maanders — opgeheven en zal het hogere militiekader beter zijn te verkrijgen; de druk wordt intusschen nog ongelijker, de tegenstelling met ons stelsel nog grooter.

- 1°. Uit een *sociaal* oogpunt veel billijker en gelijkmatiger verdeling van den druk; niet meer enkelen, door het lot aangewezen, zwaar belast en anderen volkomen vrij, maar naar vasten maatstaf alle gezinnen, evenveel offerend, op het altaar des vaderlands;
- 2°. Uit een *militair* oogpunt verjonging van het leger; de categorie der (te) kort geoefenden, 4-maanders, vervangen door vóórgeoefende 6-maanders; het aantal divisiën, ten allen tijde onmiddellijk voor de verdediging des lands gereed, van 4 tot 6 uitgebreid; de onderdeelen krachtig georganiseerd;
- 3°. Uit een *nationaal* oogpunt het voorbereidend militair onderricht door de daaraan verzekerde voordeelen krachtig gesteund en daardoor ook de drang tot uitbreiding en verbetering van het gymnastisch vóóronderricht van de jeugd verlevendigd, ten bate van de versterking der volkskracht, de basis van het gebouw onzer defensie;
- 4°. Uit een *moreel* oogpunt bovenal het bewustzijn opgewekt, dat de zaak der nationale defensie de zaak is, niet alleen van het leger, maar van het geheele Nederlandsche volk, zoodat wanneer de zelfstandigheid van het vaderland wordt bedreigd de geheele weerbare bevolking van den dienstplichtigen leeftijd aan de verdediging des land zal deelnemen *en daartoe zal zijn voorbereid*..... overeenkomstig het ideaal van den Generaal REUTHER, maar op steviger grondslag gevestigd!

Tegenover al deze voordeelen staat slechts één nadeel: de meerdere kosten.

Intusschen niet van zulk een omvang, als aanvankelijk moge schijnen.

Het aantal vrijwilligers, beroepskader en officieren blijft toch bij de voorgestelde legerorganisatie nagenoeg gelijk aan het tegenwoordige, tegenover eenige vermeerdering hier en daar staat evenredige vermindering op andere punten.

Ook de totale legersterkte, bepalende dus mede den benoodigden voorraad wapenen, munitie, enz. is, zooals wij zagen, niet vermeerderd.

Het verschil, uitsluitend gelegen in het grooter aantal gelijktijdig onder de wapenen verblijvende dienstplichtigen, bedraagt bij vergelijking van onzen staat (hierboven) met den „Staat van de verdeling der miliciens over de korpsen en onderdeelen” voor dit jaar, met in acht neming van het aantal dienstplichtigen van het blijvend gedeelte en dat, voor de herhalingsoefeningen benoodigd, — zie bijlage C — f 850.000.

Hierbij mag intusschen niet uit het oog worden verloren:

- 1°. dat de indeeling van 1903 slechts rekening houdt met de tegenwoordige organisatie der bereden wapens, dus met 3 regimenten veldartillerie en even zooveel regimenten cavalerie, terwijl beide, volgens de regeeringsplannen, met één regiment zullen worden vermeerderd, waardoor dus ook het *aantal* dienstplichtigen aanmerkelijk zal toenemen, dat, in plaats van 8½ resp. 4 maanden, 18 maanden voor eerste-oefening onder de wapenen

moet blijven, en in plaats van 4, 6 maanden voor blijvend gedeelte zal worden aangewezen;

2°. dat ook door de dezerzijds voorgestelde uitbreiding van het jaarlijksch militiecontingent bij de onderdeelen der bereden wapens (van 35 tot 50 bij de eskadrons cavalerie), het geheele aantal bij deze in te deelen dienstplichtigen veel aanzienlijker is geworden. ¹⁾

3°. dat in ons stelsel alle 4-maanders door 6-maanders zijn vervangen. ²⁾

Trekt men dus van het gevonden meerder bedrag van ons ontwerp, ad $8\frac{1}{2}$ ton, af:

de grootere kosten, veroorzaakt door de noodzakelijke uitbreiding der bereden wapens, conform het voornemen der Regeering en met in acht neming van de ook door haar verlangde verhooging der uitrukkende sterkte van de tactische eenheden bij de cavalerie ad circa $2\frac{1}{2}$ ton

de meerdere kosten voor de zoo hoog noodige verlenging van den eerste-oefeningstijd der 4-maanders tot 6 maanden

ad circa $4\frac{1}{2}$ ton

of te zamen 7 ton,

zoo blijft ten slotte voor de *principiele* wijziging der Militiewet, volgens onze voorstellen, slechts eene vermeerdering van $1\frac{1}{2}$ ton, zeker met het oog op het daarmede te bereiken doel geen te hoog bedrag. ³⁾

(Wordt vervolgd).

¹⁾ Tegenover de 1362 dienstplichtigen bij de bereden wapens, voorkomende in den indeelingsstaat voor 1903, staan, volgens ons boven medegedeelde berekening, $900 + 120 + 1056 = 2076$ man cavalerie, rijdende- en veldartillerie, benevens 660 man trein. Rekenende, dat de gemiddelde eerste-oefeningstijd van de dienstplichtigen der onbereden wapens, voor wie deze meerdere dienstplichtigen der bereden wapens in de plaats moeten komen, 7 maanden bedraagt, dan zullen hierdoor, alléén voor den eerste-oefeningstijd, de kosten verhoogd worden met:

$$\left\{ (2076 - 1362) \times (18 - 7) \right\} \left\{ 21 + \right\} 660 \times (12 - 7) \left\{ 21 = f 234.234 \right.$$

of rond f 250.000.

²⁾ Bij de bovengemaakte onderstelling, dat de helft van de dienstplichtigen der infanterie en vestingartillerie uit kortgeoefenden bestaan, veroorzaakt de verlenging van den dienstdtijd van 4 tot 6 maanden alléén reeds eene verhooging van $\frac{18720 + 2200}{2} \times 2 \times f21 = 10460 \times 2 \times f21 = f439.320$ of rond f450.000 's jaars.

³⁾ Een bedrag, dat bij aanneming van het Ontwerp-wet (Noot 1, blz. 742) nog met $(8000 - 7500) \times 8 \times f21 = f84.000$ zal verminderen.

Bijlage C.*Vergelijking der kosten.**Voorgesteld stelsel.*

Telt men het aantal dienstplichtigen over de verschillende maanden uit onzen staat (blzn. 740 en 741) bijeen, dan komt men tot een bedrag voor *eerste-oefening* en *blijvend gedeelte* van 234.358 man-maanden.

Hierbij komt voor *herhalingsoefeningen* (zie blzn. 733—736):

(inf.)	(trein)	(vesting-art.)	(pans.-art.)	(techn. troep.)	(hospit.-sold.)	
18720 × 2	+ 660 × 1	+ 2200 × 2	+ 124 × 2	+ 1300 × 2	+ 330 × 1	= 45.678
man-maanden.						Te zamen 280.036.

Bestaande formatie.

Volgens den „Staat van de verdeling over de korpsen en onder-deelen van korpsen”, lichting 1903, en daarbij eenvoudigheidshalve de dienstplichtigen voor de zeemilitie alleen van de volledig te oefenen der onbereden wapens aftrekkende, bedraagt dit aantal:

inf.	vest.-art.	genie.	zeemilitie.	
9089	+ 1624	+ 225	— 600	= 10.338,

het aantal kort te oefenen dienstplichtigen 5200 en het aantal dienstplichtigen bij de bereden wapens:

cavalerie.	veld-art.	rijd. art.	
524	+ 758	+ 80	= 1362,

en derhalve het aantal man-maanden voor *eerste-oefening*:

10.338 × 8½	+ 5200 × 4	+ 1362 × 18	= 133.189
-------------	------------	-------------	-----------

voor *blijvend gedeelte*:

(aannemende, dat de 1362 bereden dienstplichtigen 6 maanden onder de wapens blijven, zoodat slechts telken male 7500—1362 = 6138 onbereden dienstplichtigen, in 2 periodes van 4 maanden, onder de wapenen mogen gehouden worden)

1362 × 6	+ 6138 × 4	+ 6138 × 4	= 57.276
----------	------------	------------	----------

voor *herhalingsoefeningen*:

(10.338 + 5200) × 3	+ 1362 × 2	= 49.338
---------------------	------------	----------

Te zamen 239.803.

Derhalve meer volgens het voorgestelde stelsel:

280.036 — 239.803 = 40.233 man-maanden, gerekend ad f 21 = f 844.893 of rond f 850.000.